

Брюксел, 13 май 2026 г.
(OR. en)

9116/1/26
REV 1

Междуинституционално досие:
2026/0068 (COD)

COMPET 555
IND 326
MI 454
MAP 105
FDI 11
TRANS 299
CLIMA 254
ENV 486
ENER 239
ECOFIN 602
UD 136
POLCOM 170
CODEC 875

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета

Относно: *Подготовка за заседанието на Съвета по конкурентоспособност (Вътрешен пазар, промишленост, научни изследвания и космическо пространство) на 28 май 2026 г.*

Акт за ускоряване на промишлеността: как най-добре да се използва достъпът до единния пазар чрез предпочитания за европейското производство и изисквания за ниски въглеродни емисии

– *Ориентационен дебат*

Приложено се изпраща на делегациите информационна бележка на председателството относно „Акт за ускоряване на промишлеността: как най-добре да се използва достъпът до единния пазар чрез предпочитания за европейското производство и изисквания за ниски въглеродни емисии“ с оглед на ориентационния дебат на заседанието на Съвета по конкурентоспособност на 28 май 2026 г.

Акт за ускоряване на промишлеността: как най-добре да се използва достъпът до единния пазар чрез предпочитания за европейското производство и изисквания за ниски въглеродни емисии

Контекст

През 2024 г. производственият сектор на ЕС е осигурявал 18,3% от работните места в ЕС (или 30 милиона души) и 14,3% от БВП на ЕС, като същевременно е генерирал 26,2% от емисиите на парникови газове в ЕС. Поради това той играе централна роля за икономическия просперитет, стратегическата автономност и постигането на целите на Съюза в областта на климата.

Въпреки икономическото значение на производствения сектор неговият дял от БВП е намалял през последните десетилетия от 17,4% през 2000 г. на 14,3% през 2024 г. Секторът е изправен пред предизвикателства, произтичащи от трайно високите цени на енергията, световния свръхкапацитет, нарушената международна конкуренция, високите капиталови и оперативни разходи за декарбонизация, регулаторните пречки, както и бавните и непредвидими процедури за издаване на разрешения. Всичко това подкопава неговата конкурентоспособност и способността му да се декарбонизира.

В резултат на това производствените обеми в енергоемките отрасли например са намалели с почти 20% от 2019 г. насам, значително повече, отколкото в други производствени сектори, като някои производствени мощности остават недостатъчно използвани и с нерентабилен темп. Без спешни действия за обръщане на тенденцията ЕС ще се декарбонизира чрез деиндустриализация.

Чистите технологии са изправени и пред предизвикателства по отношение на конкурентоспособността и уязвимостите на веригата на доставки. Сред 15-те ключови чисти технологии батериите, слънчевите фотоволтаични модули и производството на елементи са технологиите, в които ЕС е най-слабо конкурентен в сравнение с останалата част от света, като внася около 50% от търсенето си на батерии и 94% от търсенето си на слънчеви фотоволтаични модули и елементи от Китай.

Подобно конкурентно предизвикателство се наблюдава и в множество вериги на доставки надолу по веригата. Например въпреки изравнителните мита за китайските електрически превозни средства, задвижвани с батерия, които са в сила от 30 октомври 2024 г., търговският баланс с Китай по отношение на пътническите превозни средства беше отрицателен през 2025 г. (1,2 милиарда евро през първата половина на годината). Освен това вносът на автомобилни части от Китай се увеличи с около 4 милиарда евро между 2021 г. и 2025 г. (+66%) в сравнение със спад на износа за Китай от около 50%. Това се дължи на ценовата разлика от 30 – 35% между европейските и китайските продукти. Тази тенденция, изглежда, се ускорява. Вече беше обявено, че 76 000 работни места ще бъдат загубени сред доставчиците на автомобили, а до 50% от производството е изложено на риск през следващите пет години.

За да се преодолеят тези тенденции, с предложението за Акт за ускоряване на промишлеността, прието на 4 март 2026 г., се установява рамка от мерки за ускоряване на промишления капацитет и декарбонизацията в стратегически сектори, като същевременно се укрепват дългосрочната устойчивост и просперитет на ЕС.

Акт за ускоряване на промишлеността: въвеждане на целенасочено предпочитание към европейското производство и изисквания за ниски въглеродни емисии в подкрепа на стратегически сектори

Предложението се състои от **три основни стълба**: насърчаване на търсенето, за да се създадат водещи пазари за чисти продукти, използване на силата на единния пазар за привличане на качествени чуждестранни инвестиции и ускоряване на разгръщането на проекти за декарбонизация.

Що се отнася до първия стълб, с Акта за ускоряване на промишлеността се установява рамка за разработване на водещи пазари за нисковъглеродни и произведени в Съюза промишлени продукти. Тази инициатива има за цел да се справи с ограниченото търсене, което възпрепятства разрастването на производството и инвестициите в декарбонизация. Това се постига чрез използване на мащаба на единния пазар и увеличаване на търсенето на продукти, финансирано чрез публична намеса (обществени поръчки, търгове и схеми за публично подпомагане). Съгласно обяснителния меморандум на Комисията предложените мерки отразяват международните тенденции и са в съответствие с международните задължения на ЕС, като разширяват обхвата на понятието за произход от Съюза, така че да включва продукти, произведени в държави, с които ЕС е сключил споразумение за създаване на зона за свободна търговия или митнически съюз. Достъп до процедурите за възлагане на обществени поръчки се предоставя само на оференти от държави с гарантиран достъп.

С предложението се въвеждат изисквания за ниски въглеродни емисии и/или произход от Съюза за избрани продукти в стратегически сектори, включително:

- стомана, цимент (чрез бетон и хоросан) и алуминий, когато се използват в строителния и автомобилния сектор;
- електрически превозни средства, хибридни превозни средства и превозни средства с горивни елементи и ключови компоненти;
- набор от технологии за нулеви нетни емисии.

Тези хоризонтални изисквания свързват Акта за ускоряване на промишлеността с други текущи законодателни предложения, в които се използват тези понятия, като например предложението за преразглеждане на стандартите за емисиите на CO₂ от леки и лекотоварни автомобили и предложението за чисти корпоративни превозни средства. Те ще се прилагат за всички процедури за възлагане на обществени поръчки, търгове и схеми за публично подпомагане. За да се избегне налагането на прекомерна административна тежест на икономическите оператори, участващи в процедури за възлагане на обществени поръчки, обхванати от Акта за ускоряване на промишлеността, съответствието ще се проверява чрез система за самодеклариране. Този подход гарантира привеждане в съответствие със съществуващите рамки за обществените поръчки, като същевременно ограничава контрола до операторите, на които е възложена поръчка.

Що се отнася до чистите технологии, изискванията за произход от Съюза ще бъдат въведени чрез изменения на Акта за промишленост с нулеви нетни емисии¹, като се гарантира пълното им интегриране в тази рамка. На практика съществуващите насоки, например тези относно прилагането на член 28 от Акта², заедно със съответния опит в изпълнението, включително във връзка с правилата за произход, биха подпомогнали ефективното прилагане на тези изисквания.

---

¹ Регламент (ЕС) 2024/1735 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724.

² Съобщение на Комисията, Насоки за прилагането на член 28 от Регламент (ЕС) 2024/1735 за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (Акт за промишленост с нулеви нетни емисии).

Посочената рамка има за цел да се създадат предвидими сигнали за търсенето на нисковъглеродни промишлени продукти, като същевременно се укрепят производствените мощности на ЕС и стратегическите вериги за създаване на стойност в съответствие с препоръките в доклада на Драги³.

Подходът е насочен към стратегически сектори, в които разходите за декарбонизация са високи, и без действията, предложени в Акта за ускоряване на промишлеността, ценовото въздействие надолу по веригата би било значително, което би увеличило риска от неефективност на пазара. Той е включен и в програма за опростяване, като се рационализират съществуващите правила и процедури, когато това е възможно, и се надгражда върху тях, когато е необходимо.

Що се отнася до **втория стълб**, с предложението се установяват ясни условия за чуждестранни инвестиции, надвишаващи 100 милиона евро в нововъзникващи сектори (акумулаторни батерии, електрически превозни средства, фотоволтаични модули и суровини от критично значение), за да се гарантира, че тези инвестиции генерират осезаема добавена стойност, включително създаването на висококачествени работни места на местно равнище, насърчаването на иновациите и по-силната интеграция в европейските вериги за създаване на стойност. Същевременно предложението има за цел да осигури подходящ баланс между различните стълбове на инициативата, така че да се запази привлекателността на Съюза за стратегически инвестиции, като същевременно се намали рискът от отклоняване на инвестиции към партньорски държави, които се ползват от преференциален достъп до единния пазар.

В рамките на **третия стълб** с предложението се опростява и цифровизира процесът на издаване на разрешения за производствени проекти чрез подхода „един проект – една цифрова процедура“. С него също така се ускорява рамката за издаване на разрешения за енергоемки проекти за декарбонизация и се подкрепя развитието на промишлени кълстери чрез определяне на специални зони за ускоряване на промишленото производство във всяка държава членка.

---

³ Драги, М. (2024 г.). [Бъдещето на европейската конкурентоспособност — Задълбочен анализ и препоръки \(част Б\)](#).

Въпроси за обсъждане

- Според Вас достатъчни ли са мерките в предложената рамка, за да се постигнат ускоряване на промишления капацитет и декарбонизация в стратегическите сектори в ЕС, като същевременно се предоставят достатъчно силни сигнали за търсенето и инвестиционна сигурност, за да се възстанови конкурентоспособността на стратегическите промишлени отрасли на ЕС?
  - Смятате ли, че предложеното целево предпочитание към европейското производство и критерии за ниски въглеродни емисии в публичните разходи могат ефективно да подкрепят стратегическите сектори при запазването и разширяването на производствения капацитет в рамките на ЕС с минимална допълнителна административна тежест?
-